

ΤΕΕ, Περιφερειακό Τμήμα Πελοποννήσου
ΕΜΤΤ, Εργαστήριο Ω.Σ.

Ημερίδα για τα πυρόπληκτα κτήρια

“ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΥΨΗΛΩΝ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ”

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΤΡΕΖΟΣ

Μεγαλόπολη, 13 Οκτωβρίου 2007

1

Μας ενδιαφέρουν οι ιδιότητες των υλικών:

- **Κατά την διάρκεια της έκθεσής τους σε υψηλές θερμοκρασίες:** επηρεάζουν:
  - την πυρασφάλεια των κατασκευών (δυνατότητα διαφυγής των χρηστών) καθώς και
  - την ασφάλεια της ζωής των πυροσβεστών.
- **Μετά την απόψυξή τους και επαναφορά στην θερμοκρασία περιβάλλοντος:** λαμβάνονται υπόψη για:
  - την αποτίμηση και
  - την επισκευή των κατασκευών μετά από μια πυρκαγιά.

2

Σχεδιασμός έναντι πυρκαγιάς

- Βασική απαίτηση η προστασία:
  - των ατόμων,
  - της κοινωνίας,
  - της περιουσίας και
  - του περιβάλλοντος

3

Σχεδιασμός έναντι πυρκαγιάς

- Κριτήρια για την ικανοποίηση των απαιτήσεων:
  - Κριτήριο R: Η εξασφάλιση της φέρουσας ικανότητας της κατασκευής για ένα χρονικό διάστημα (π.χ. 30min ή 60min κλπ)
  - Κριτήρια E & I (Exposure, Insulation): περιορισμός της ανάπτυξης και της επέκτασης της φωτιάς και του καπνού (
  - Δυνατότητα διαφυγής ή/και διάσωσης των Χρηστών
  - Μέριμνα για την ασφάλεια των διασωστών-πυροσβεστών

4

Σχεδιασμός έναντι πυρκαγιάς

- Σχετικοί Ευρωκώδικες:
  - EN 1991-1-2: **Actions** on structures exposed to fire
  - EN 1992-1-2: Design of **concrete** structures - Structural fire design
  - EN 1993-1-2: Design of **steel** structures - Structural fire design
  - EN 1994-1-2: Design of **composite** steel and concrete structures - Structural fire design.
  - EN 1995-1-2: Design of **timber** structures - Structural fire design
  - EN 1996-1-2: Design of **masonry** structures - Structural fire design
  - EN 1999-1-2: Design of **aluminium** structures - Structural fire design

5

ΥΛΙΚΑ

- Σκυρόδεμα
- Χάλυβας
- Ξύλο
- Τοιχοποιία

6

Σκυρόδεμα

- Δεν καίγεται, έχει μικρή θερμική αγωγιμότητα, ενδόθερμες αντιδράσεις στον τσιμεντοπολτό
  - Αποφλοιώση υπέρβαση της εφελκυστικής αντοχής κυρίως λόγω
    - της αύξησης της πίεσης των πόρων που προκαλείται από τους υδρατμούς
    - της θερμικής διαστολής των αδρανών.
- Εξαρτάται από:
- το ποσοστό της υγρασίας,
  - την ταχύτητα της θέρμανσης,
  - το πορώδες και την περατότητα.
- Μειώνεται με:
- Ίνες προπυλενίου
  - Ψεκάσμο της επιφάνειας με υλικά που επιβραδύνουν την μετάδοση της θερμότητας
  - Τοποθέτηση επιφανειακής μονωτικής επίστρωσης (π.χ. σε σήραγγες)

7

Σκυρόδεμα

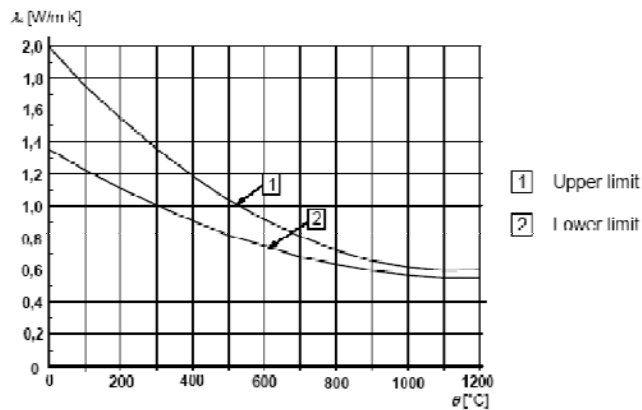
- Ελαφροσκυρόδεμα καλύτερη συμπεριφορά
- Σκυρόδεμα υψηλής αντοχής: εντονότερη αποφλοιώση (πυρκαγιά σε σήραγγες), μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση αντοχής
- Προεντεταμένο σκυρόδεμα:
  - Μεγαλύτερη ευαισθησία των χαλύβων προέντασης
  - Απώλεια συνάφειας στις περιπτώσεις προεντεταμένης κλίνης (προκατασκευασμένα στοιχεία)
- Ίνωπλισμένα σκυροδέματα: πρακτικώς μηδενική η αντοχή των επιφανειακών υφασμάτων έναντι πυρκαγιάς, αλλά η παραμένουσα αντοχή της υπόλοιπης διατομής είναι συνήθως επαρκής

8

Σκυρόδεμα: θερμικές ιδιότητες

■ Θερμική αγωγιμότητα (Ευρωκώδικας 2):

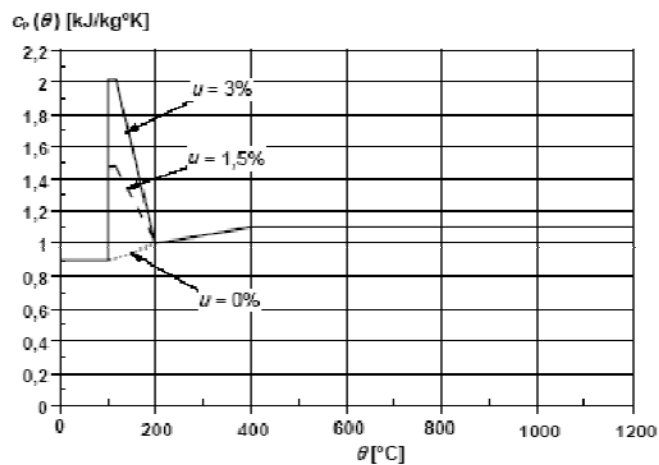
- Σκυρόδεμα
~1/WmK
- Χάλυβας
~45/WmK
- Ξύλο
~0.1/WmK
- Τοιχοποιία
~0.5-1.0/WmK

Σκυρόδεμα: θερμικές ιδιότητες

■ Ειδική θερμότητα (Ευρωκώδικας 2):

- Σκυρόδεμα
~1kJ/kgK
- Χάλυβας
~1kJ/kgK
- Ξύλο
~2kJ/kgK
- Τοιχοποιία
~0.5-1.0kJ/kgK

Σκυρόδεμα: μηχανικές ιδιότητες

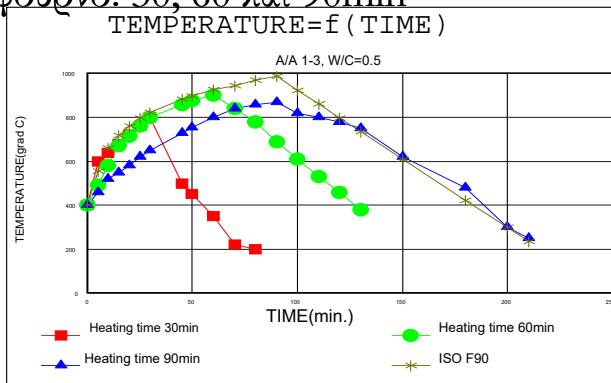
- Υπό υψηλές θερμοκρασίες (κατά την διάρκεια της πυρκαγιάς): εν γένει υποβάθμιση των μηχανικών χαρακτηριστικών
- Μετά την επάνοδο σε θερμοκρασίες περιβάλλοντος (μετά την πυρκαγιά): οι μηχανικές ιδιότητες δεν επανέρχονται ή επανέρχονται σε μικρό ποσοστό (να αγνοείται)

11

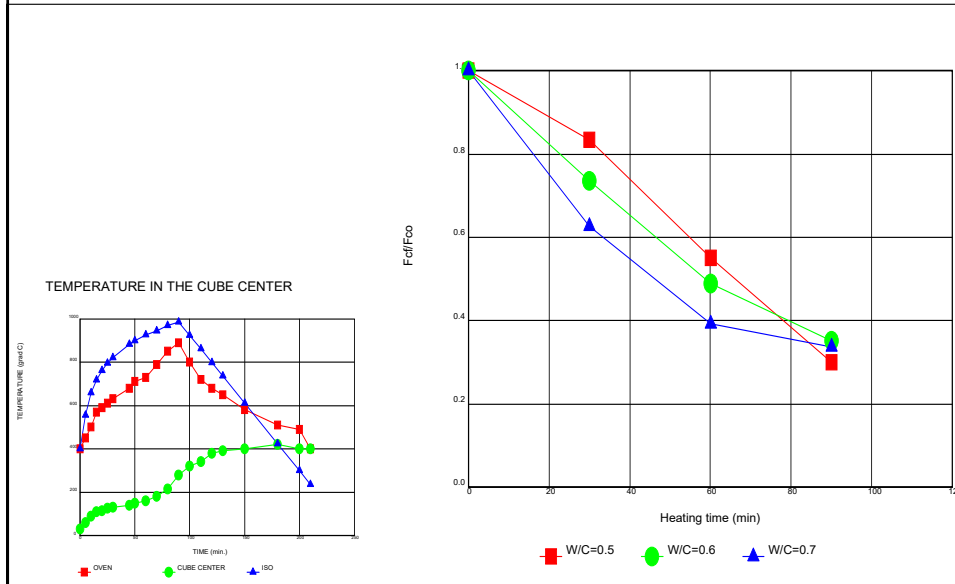
Θλιπτική αντοχή σκυροδέματος

Πειράματα:

- Κυβικά δοκίμια (15cm), διαφόρων συνθέσεων
- Θέρμανση σε φούρνο: 30, 60 και 90min

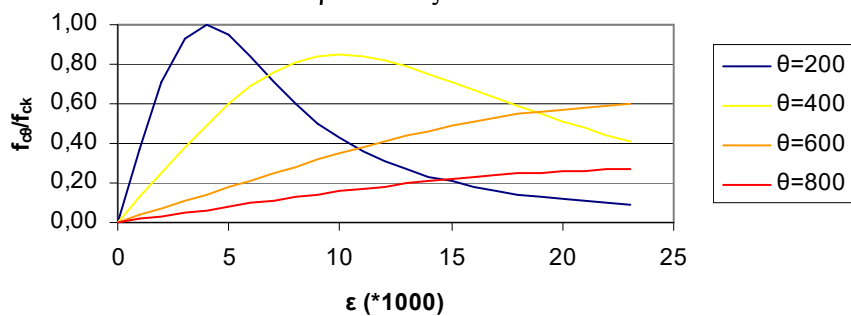
■ Μείωση της ανηγμένης αντοχής συναρτήσει της διάρκειας της πυρκαγιάς

Range	Stress $\sigma(\theta)$
$\varepsilon \leq \varepsilon_{c1,\theta}$	$\frac{3\sigma_{c1,\theta}}{\varepsilon_{c1,\theta}} \left(2 + \left(\frac{\varepsilon}{\varepsilon_{c1,\theta}} \right)^3 \right)$
$\varepsilon_{c1,\theta} < \varepsilon \leq \varepsilon_{cu,\theta}$	For numerical purposes a descending branch should be adopted. Linear or non linear models are permitted.

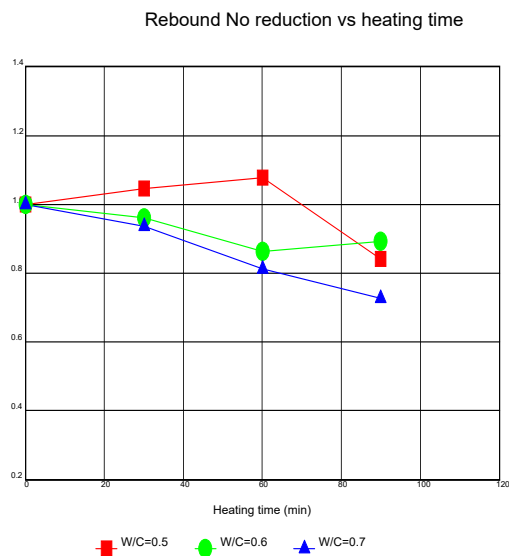
Διάγραμμα σ-ε υπό υψηλές θερμοκρασίες

Ευρωκώδικας 2

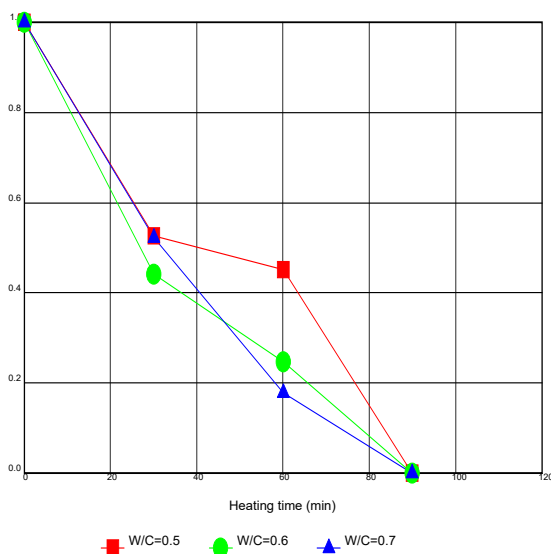
Κρουσιμέτρηση : όχι ουσιώδης μεταβολή συναρτήσει της διάρκειας της πυρκαγιάς (σε αντίθεση με την μείωση της αντίστοιχης αντοχής).

Αρα η κρουσιμέτρηση μετά από πυρκαγιά **υπερεκτιμά την αντοχή** (οι αντίστοιχες καμπύλες θα έπρεπε να μετατοπισθούν προς τα δεξιά)

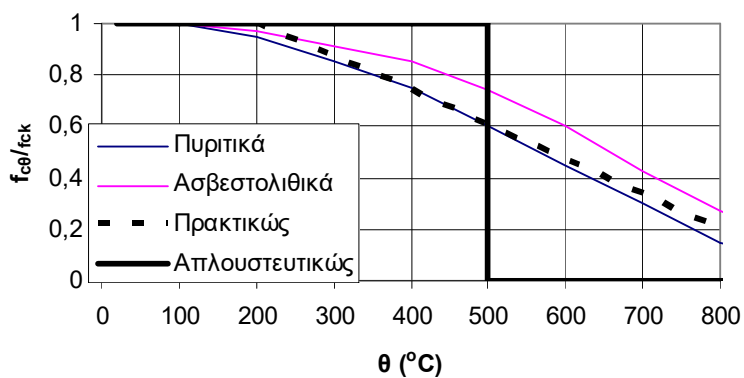
Υπέρηχοι: σημαντική μείωση (μεγαλύτερη της αντίστοιχης μείωσης της αντοχής) συναρτήσει της διάρκειας της πυρκαγιάς.

Αρα οι υπέρηχοι μετά από πυρκαγιά **υποεκτιμούν την αντοχή**. (οι αντίστοιχες καμπύλες θα έπρεπε να μετατοπισθούν προς τα αριστερά)

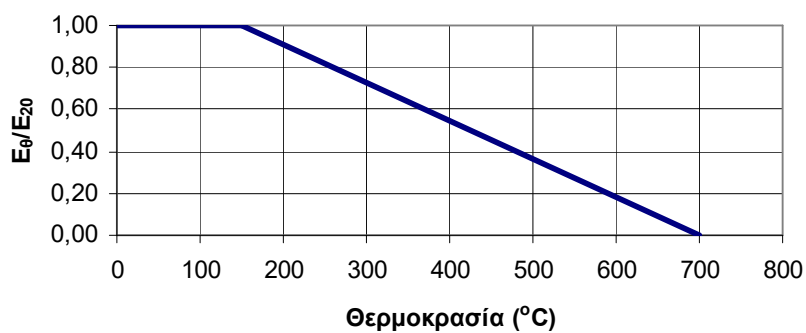

Θλιπτική αντοχή σκυροδέματος υπό υψηλές θερμοκρασίες (Ευρωκώδικας 2)

17

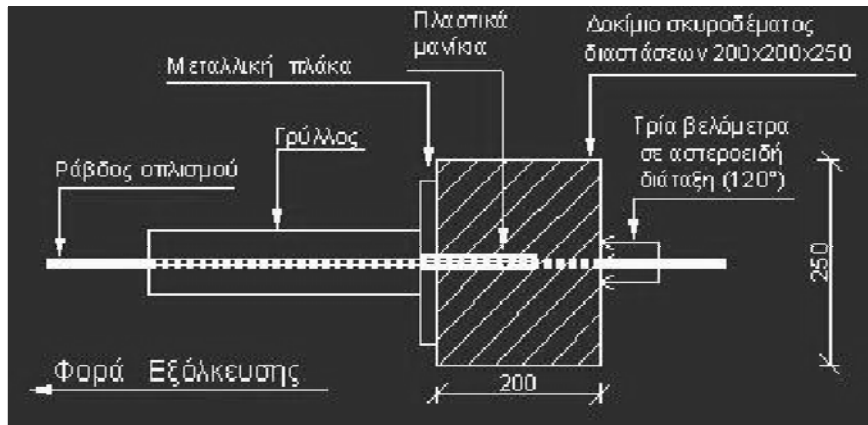
Μεταβολή του μέτρου ελαστικότητας (BS 8110)

18

ΣΥΝΑΦΕΙΑ

Δοκιμή εξόλκευσης ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΔΟΚΙΜΗΣ

19

ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΙΩΝ

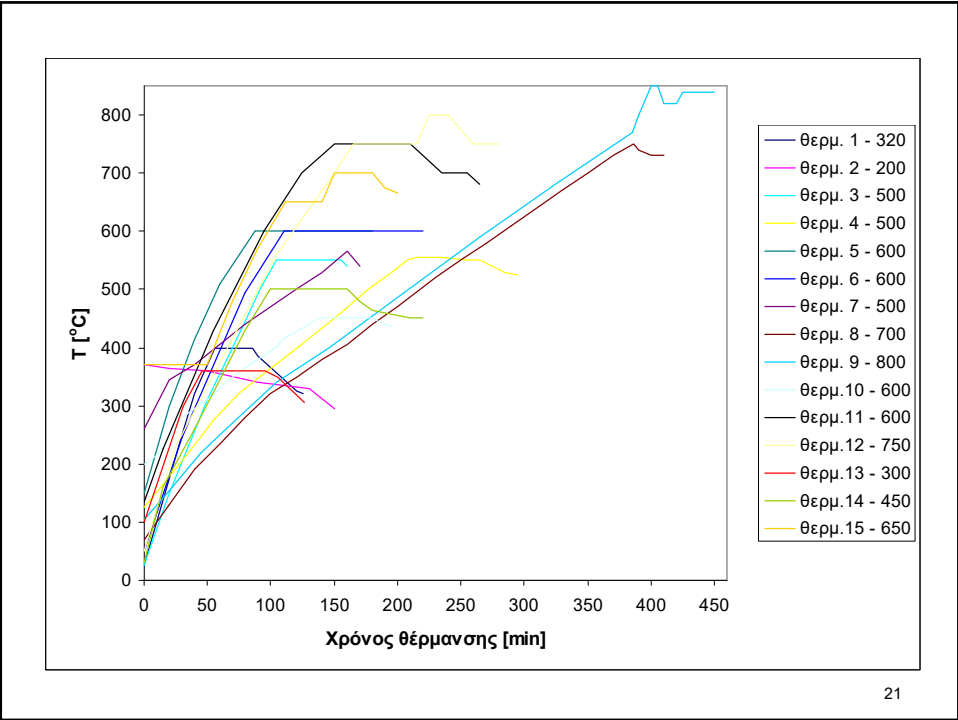
15 θερμάνσεις (200 °C - 800 °C)

40 δοκίμια ανά ζεύγη ή τριάδες

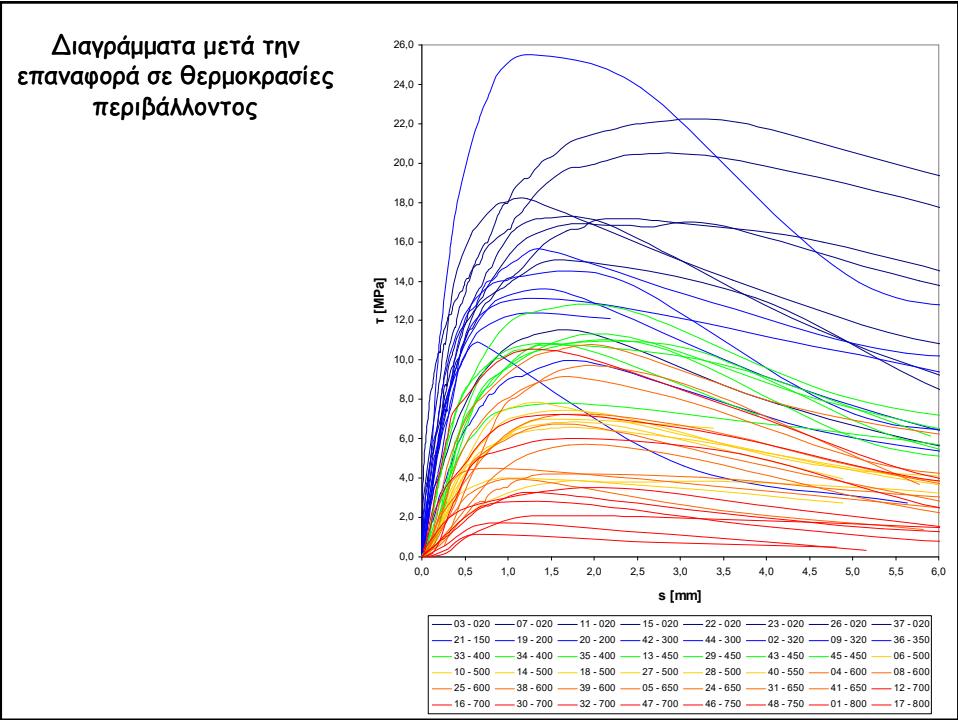
8 δοκίμια (Μάρτυρες), 4 για κάθε

διάμετρο οπλισμού,

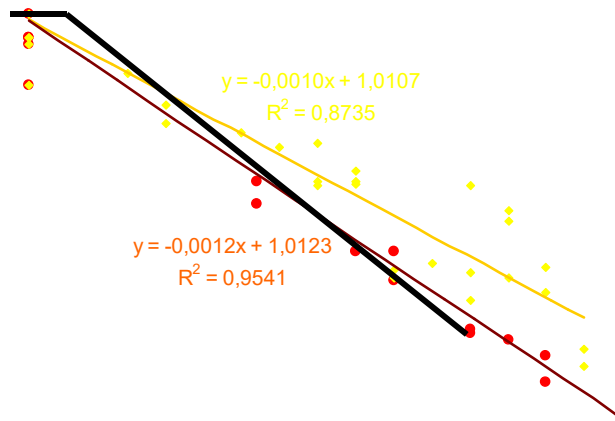
20

21

Μεταβολή της μέγιστης τάσης σνάφειας συναρτήσει της θερμοκρασίας

23

Χάλυβας οπλισμού σκυροδέματος

- Επηρεάζονται:
  - το όριο διαρροής,
  - η εφελκυστική αντοχή και
  - η παραμόρφωση θραύσεως.
- Επίσης ενδέχεται να εμφανισθούν:
  - ερπυσμός και χαλάρωση
  - μεταβολή της μικροδομής του χάλυβα

24

Χάλυβας οπλισμού σκυροδέματος

- Η συμπεριφορά σε υψηλές θερμοκρασίες εξαρτάται από:
    - Την θερμοκρασία της έκθεσης
    - Τον χρόνο της έκθεσης
    - Την σύσταση και την μέθοδο παραγωγής των χάλυβων
  - Μετά την επάνοδο σε θερμοκρασίες περιβάλλοντος οι μεταβολές:
    - είτε παραμένουν
    - είτε αίρονται (μερικώς ή ολικώς)
- ανάλογα με την μέθοδο παραγωγής, την θερμοκρασία έκθεσης αλλά και με την διάρκεια έκθεσης

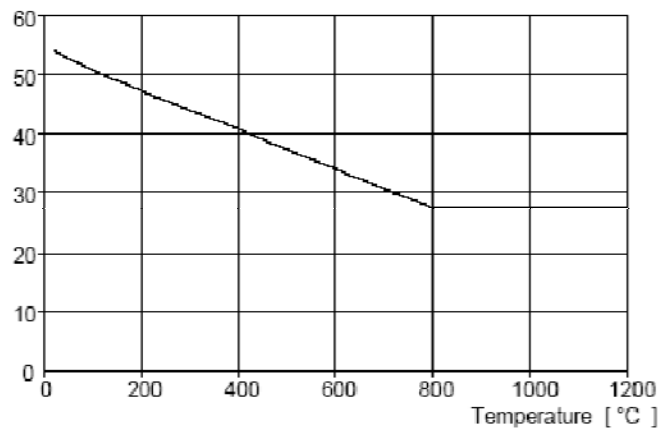
25

Χάλυβας: θερμικές ιδιότητες

- Θερμική αγωγιμότητα (Ευρωκώδικας 3):

- Σκυρόδεμα
~1/WmK
- Χάλυβας
~45/WmK
- Ξύλο
~0.1/WmK
- Τοιχοποιία
~0.5-1.0/WmK

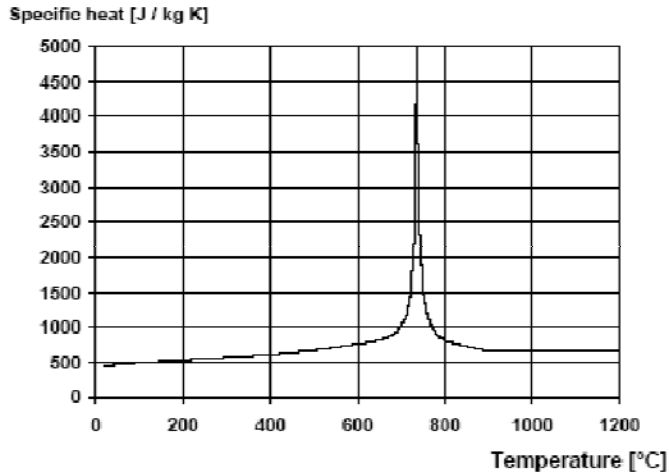
Thermal conductivity [W / mK]

Χάλυβας: θερμικές ιδιότητες

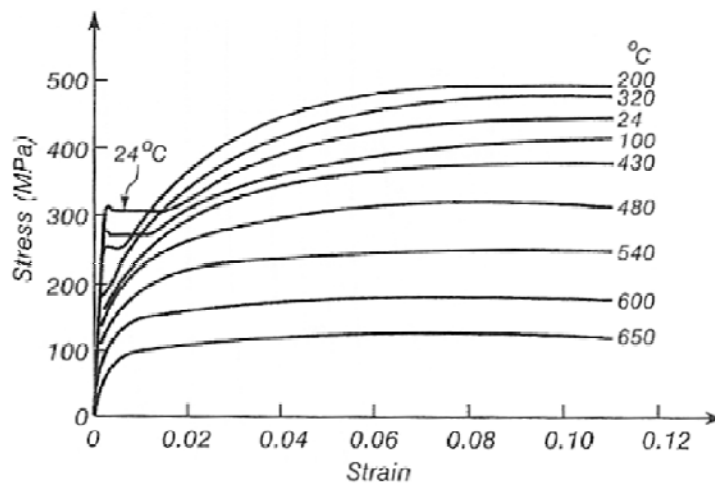
■ Ειδική θερμότητα (Ευρωκώδικας 3):

- Σκυρόδεμα
~1kJ/kgK
- Χάλυβας
~1kJ/kgK
- Ξύλο
~2kJ/kgK
- Τοιχοποιία
~0.5-1.0kJ/kgK

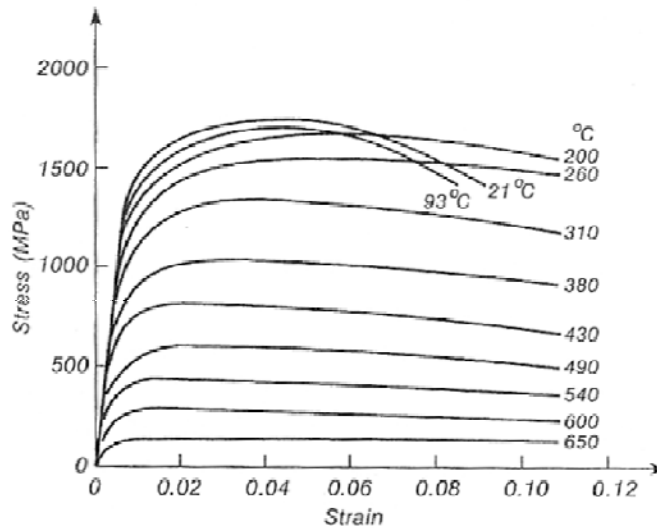

Χάλυβας: μηχανικές ιδιότητες

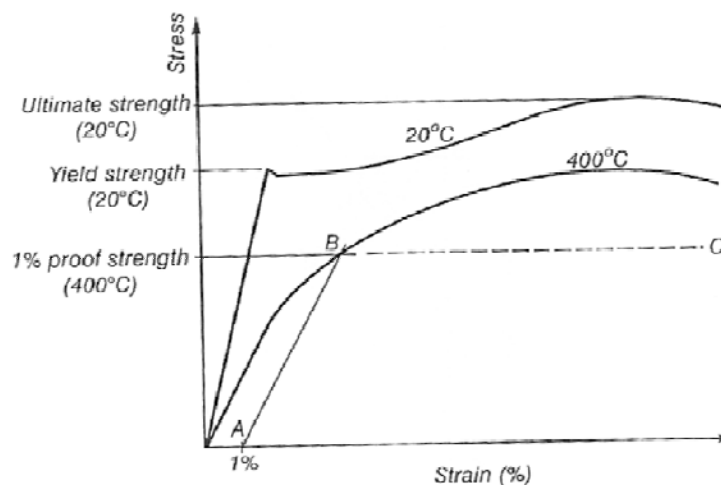
Διάγραμμα σ-ε χαλύβων θερμής έλασης για διάφορες θερμοκρασίες (Harmathy, 1993)

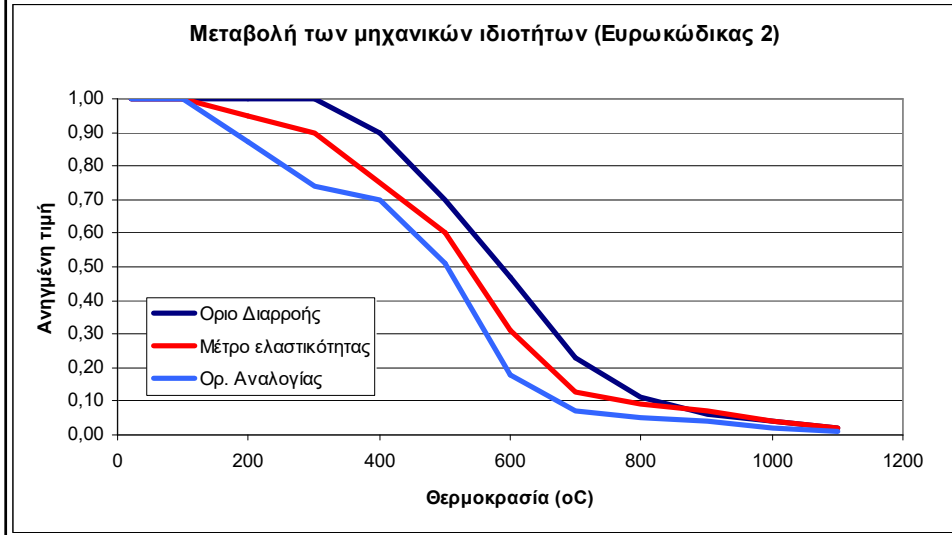
Χάλυβας: μηχανικές ιδιότητες
Διάγραμμα σ-ε χαλύβων προεντάσεως για διάφορες
θερμοκρασίες (Harmathy, 1993)

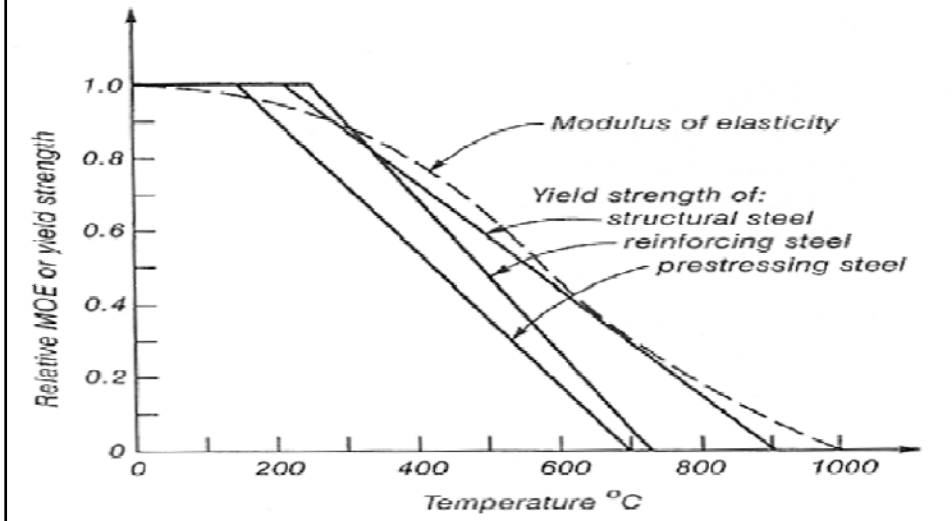
Χάλυβας: μηχανικές ιδιότητες
Συμβατικό όριο διαρροής σε υψηλές θερμοκρασίες
(Buchanan, 2002)

Χάλυβας: μηχανικές ιδιότητες Μεταβολή μηχανικών ιδιοτήτων (Ευρωκώδικες 2 και 3)

Χάλυβας: μηχανικές ιδιότητες Μεταβολή μηχανικών ιδιοτήτων (Νέα Ζηλανδία, Αυστραλία και Μ. Βρετανία)

Χάλυβας: μηχανικές ιδιότητες μετά την επαναφορά σε θερμοκρασίες περιβάλλοντος

- Για θερμοκρασίες έκθεσης μέχρι 500°C:
  - Οι χάλυβες ΘΕ-Θ και ΘΕ-Χ όχι ουσιαστικές μεταβολές
  - Οι χάλυβες ΨΚ, ανάλογα με το βαθμό ψυχρής κατεργασίας, παρουσιάζουν μεγάλη μείωση της παραμόρφωσης θραύσης ϵ_u .
- Για θερμοκρασίες από 500°C μέχρι 650°C
  - Οι ΘΕ-Θ χάνουν το 50% της αντοχής στους 650°C
  - Οι ΘΕ-Χ πρακτικώς δεν χάνουν την αντοχή τους
  - Οι χάλυβες ΨΚ, ανάλογα με το βαθμό ψυχρής κατεργασίας, μπορεί και να χάσουν όλη την επιπλέον αντοχή που είχαν αποκτήσει με την ψυχρή κατεργασία (να μεταπέσουν σε S200)
- Για θερμοκρασίες έκθεσης άνω των 650°C:
  - Μόνον οι ΘΕ-Χ πρακτικώς δεν χάνουν την αντοχή τους οι υπόλοιποι χάνουν ακόμη μεγαλύτερο ποσοστό της αντοχής τους.

33

Εύλο

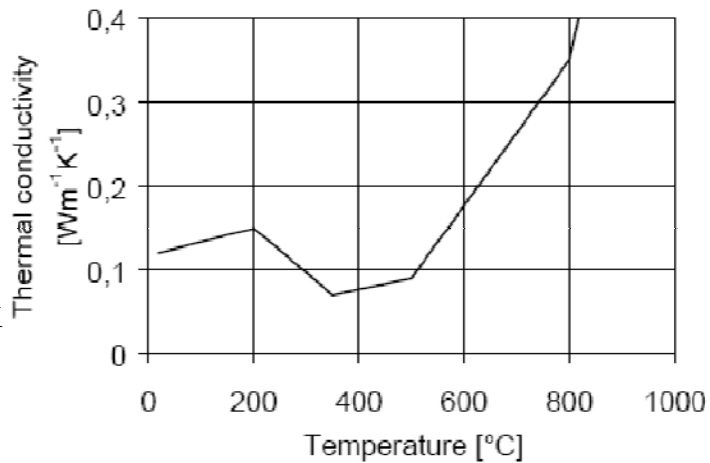
- Μεγάλες διασπορές τιμών
- Διαφορετικές ιδιότητες σε διαφορετικές διευθύνσεις
- Διαφορετική συμπεριφορά σε εφελκυσμό και θλίψη
- Επίδραση από το μέγεθος του στοιχείου και από την διάρκεια φόρτισης
- Επίδραση από την θερμοκρασία:
  - Στους 100°C: έντονη επίδραση από τον ατμό
  - Στους 200°C: πυρόλυση (θερμική αποσύνθεση)
  - Στους 300°C: απανθράκωση

34

Εύλο: θερμικές ιδιότητες

■ Θερμική αγωγιμότητα (Ευρωκώδικας 5):

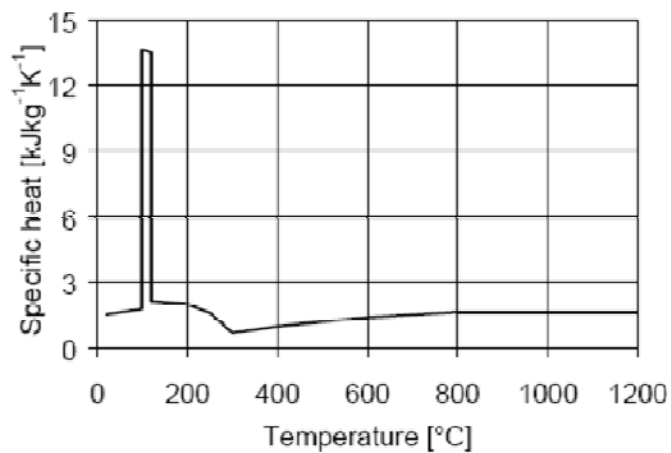
- Σκυρόδεμα
~1/WmK
- Χάλυβας
~45/WmK
- Εύλο
~0.1/WmK
- Τοιχοποιία
~0.5-1.0/WmK

Εύλο: θερμικές ιδιότητες

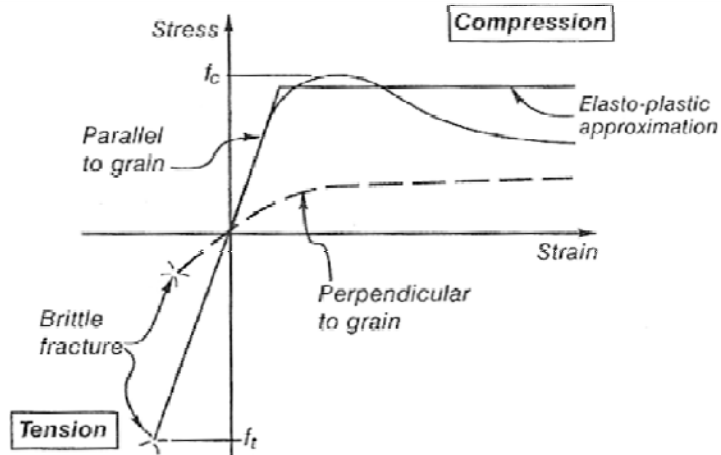
■ Ειδική θερμότητα (Ευρωκώδικας 5):

- Σκυρόδεμα
~1kJ/kgK
- Χάλυβας
~1kJ/kgK
- Εύλο
~2kJ/kgK
- Τοιχοποιία
~0.5-1.0kJ/kgK

Ξύλο: μηχανικές ιδιότητες

- Υπό συνήθεις θερμοκρασίες (Buchanan 2002)

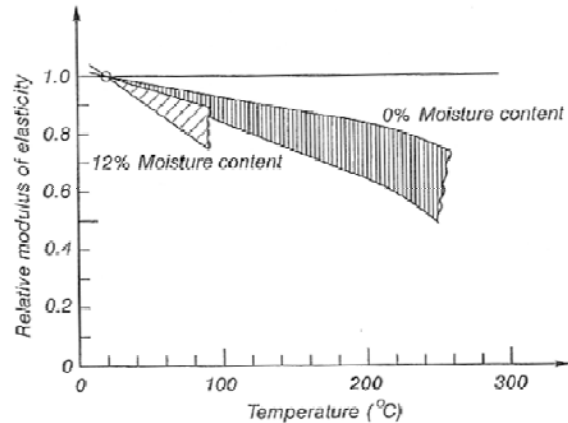

Ξύλο: μηχανικές ιδιότητες

- Υπό υψηλές θερμοκρασίες
  - Η υγρασία, μαζί με την αύξηση της θερμοκρασίας δημιουργεί συνθήκες ανάλογες με εκείνες της κατεργασίας του ξύλου με ατμό. Με την περαιτέρω αύξηση της θερμοκρασίας, η υγρασία αποβάλλεται και το φαινόμενο σταματά. Επίδραση από το μέγεθος του στοιχείου.

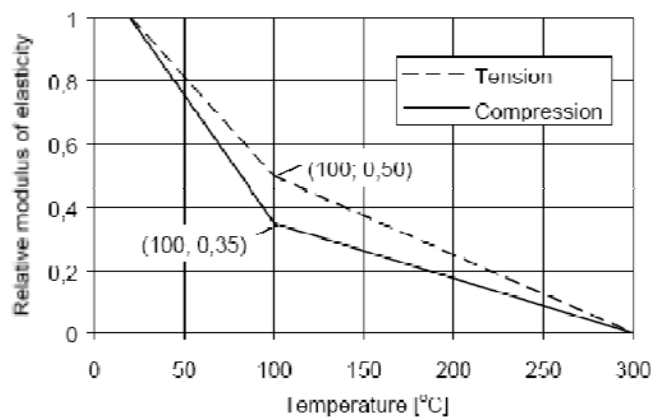
Ξύλο: μηχανικές ιδιότητες

- Υπό υψηλές θερμοκρασίες
  - Το μέτρο ελαστικότητας παράλληλα προς τις ίνες (Wood handbook, 1987)

Ξύλο: μηχανικές ιδιότητες

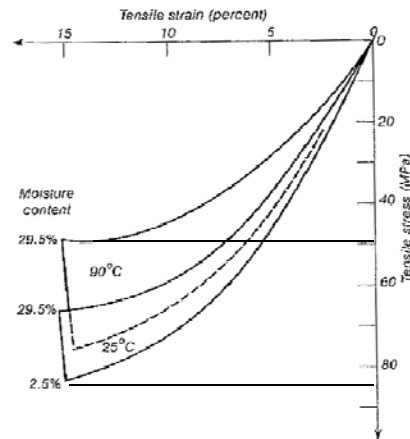
- Υπό υψηλές θερμοκρασίες
  - Το μέτρο ελαστικότητας παράλληλα προς τις ίνες (Ευρωκώδικας 5)

Ξύλο: μηχανικές ιδιότητες

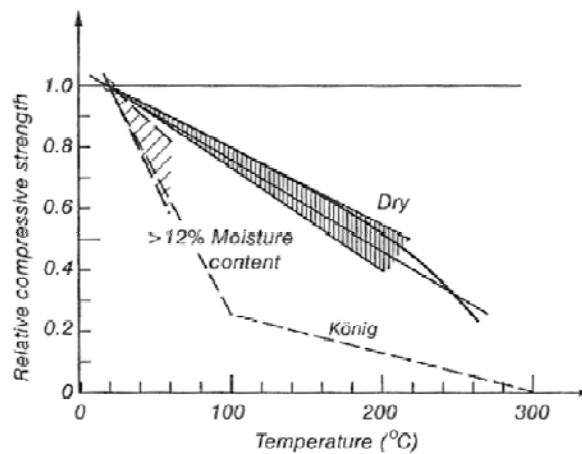
- Υπό υψηλές θερμοκρασίες
  - Εφελκυσμός παράλληλα προς τις ίνες (östman, 1985)

Στους 90°C με 29.5% υγρασία η αντοχή μειώνεται στο 60% της αντοχής του ξηρού ξύλου σε θερμοκρασία περιβάλλοντος

Ξύλο: μηχανικές ιδιότητες

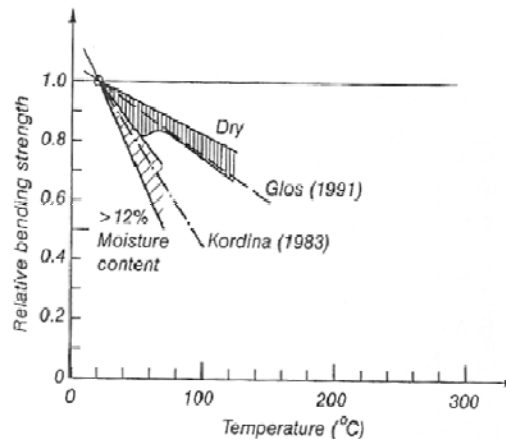
- Υπό υψηλές θερμοκρασίες
  - Θλίψη παράλληλα προς τις ίνες (Lau & Barrett, 1977)

Ξύλο: μηχανικές ιδιότητες

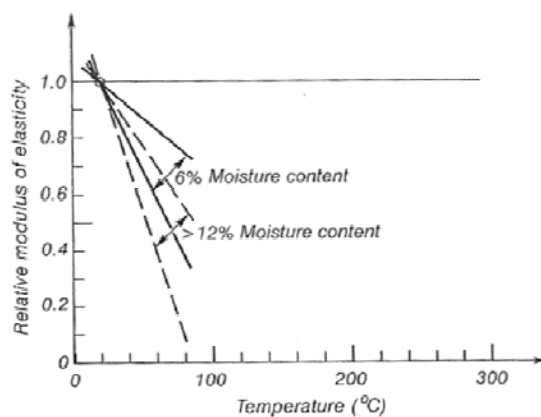
- Υπό υψηλές θερμοκρασίες
  - Κάμψη παράλληλα προς τις ίνες (Gerhards, 1982)

Συνδυασμός θλίψης και εφελκυσμού. Μετακίνηση του ουδέτερου άξονα

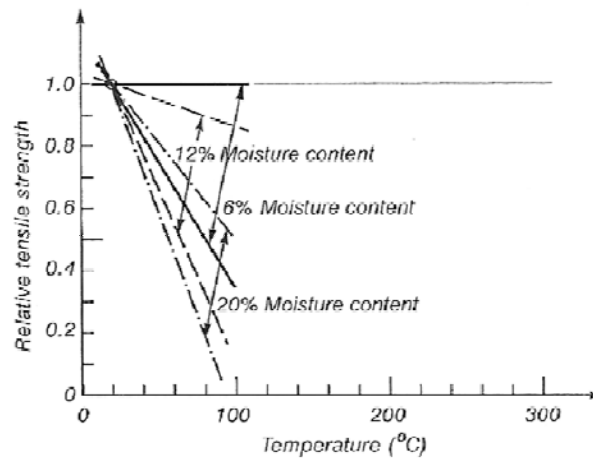
Ξύλο: μηχανικές ιδιότητες

- Υπό υψηλές θερμοκρασίες
  - Το μέτρο ελαστικότητας κάθετα προς τις ίνες (Gerhards, 1982)

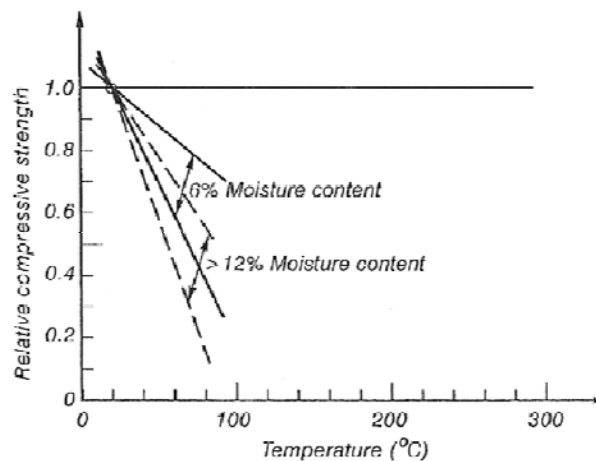
Ξύλο: μηχανικές ιδιότητες

- Υπό υψηλές θερμοκρασίες
  - Εφελκυσμός κάθετα προς τις ίνες (Gerhards, 1982)

Ξύλο: μηχανικές ιδιότητες

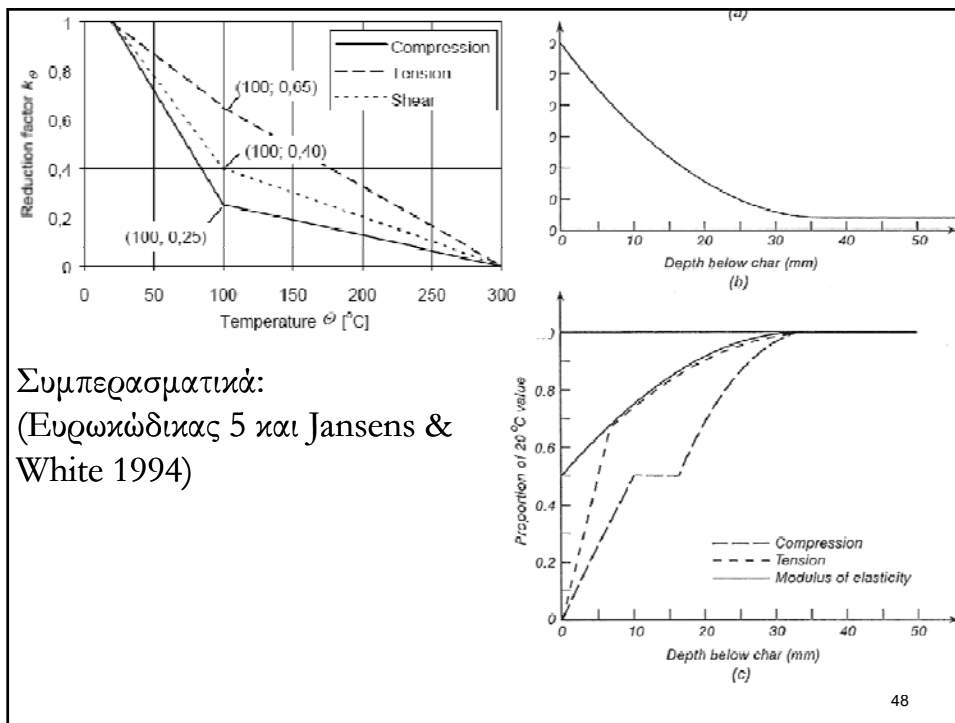
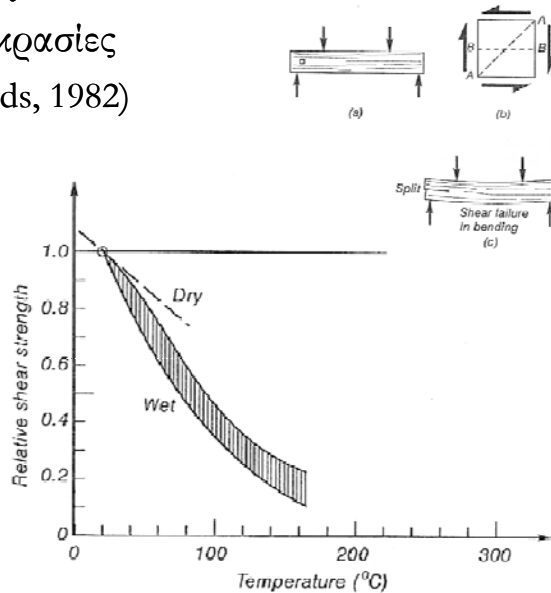
- Υπό υψηλές θερμοκρασίες
  - Θλίψη κάθετα προς τις ίνες (Gerhards, 1982)

Ξύλο: μηχανικές ιδιότητες

- Υπό υψηλές θερμοκρασίες
  - Διάτμηση (Gerhards, 1982)

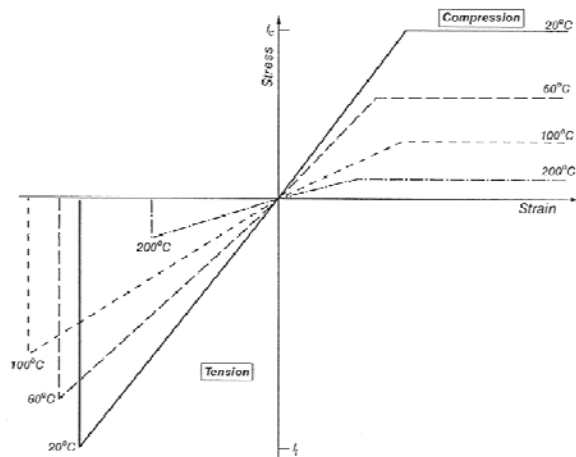
Λόγω της ορθότροπης συμπεριφοράς, η διαγώνια θλίψη δεν είναι εύκολο να πραγματοποιηθεί, οριζόντια απόσχιση

Ξύλο: μηχανικές ιδιότητες

- Υπό υψηλές θερμοκρασίες
  - Υπολογιστικά διαγράμματα σ - ϵ (König – Walleij, 2000)

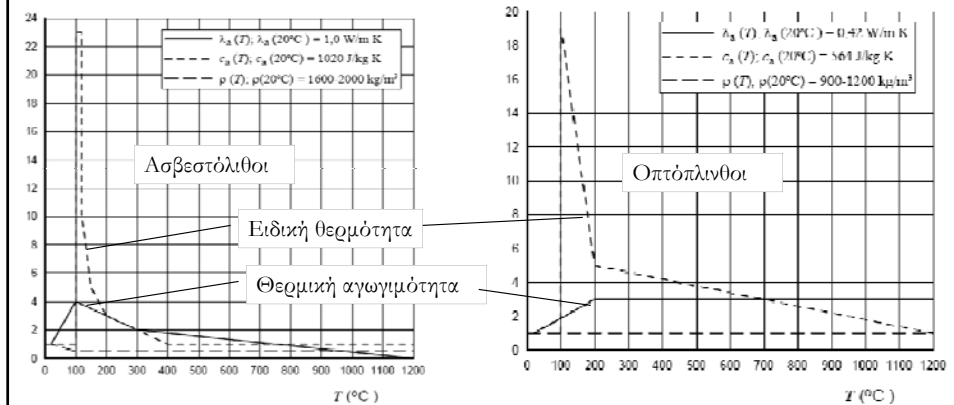

Τοιχοποιία

- Δεν υπάρχουν πολλά στοιχεία
- (Γτσιμεντο)κονιάματα: αναλογία προς το σκυρόδεμα

Τοιχοποιία: θερμικές ιδιότητες

- Θερμική αγωγιμότητα και ειδική θερμότητα (Ευρωκώδικας 6):

Τοιχοποιία: μηχανικές ιδιότητες

- Διαγράμματα σ - ϵ (Ευρωκώδικας 6):

a	20°C	f	550°C
b	150°C	g	650°C
c	250°C	h	750°C
d	350°C		
e	450°C		

